

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 3To/28/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6718010436
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 04. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Ryant
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2019:6718010436.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Ryanta a sudcov JUDr. Mária Šuleja a JUDr. Štefana Nováka, LL.M., na verejnom zasadnutí konanom dňa 10. apríla 2019, v trestnej veci obžalovaného E. F. za zločin podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 2, ods. 3 písm. d) Tr.zák. o odvolaní obžalovaného proti rozsudku Okresného súdu Zvolen zo dňa 30.11.2018, sp.zn. 4T/87/2018 takto

r o z h o d o l :

Podľa § 321 ods. 1 písm. d), e) Tr.por. z r u š u j e napadnutý rozsudok okresného súdu v celom rozsahu.

Rozhodujúc sám podľa § 322 ods. 3 Tr.por. obžalovaného E. F., nar. XX.XX.XXXX v W. A., trvalým pobytom U. N. XXX

u z n á v a z a v i n n é h o

z prečinu podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 2 Tr.zák.

p r e t o ž e

v období od 04.08.2017 do 15.11.2017 vo A. pod uvádzaním rôznych fiktívnych zámienok a ubezpečovaním, že finančné prostriedky vráti v dohodnutej dobe a dohodnutým spôsobom, vylákal formou opakovaných pôžičiek poskytnutých v hotovosti, aj poštovými poukazmi od Y. U., nar. XX.XX.XXXX finančné prostriedky v celkovej výške 3.990,- Eur, pričom tak konal s vedomím, že mu uvádza nepravdu o účele pôžičiek a že poskytnuté peňažné prostriedky nikdy nevráti, čím Y. U. spôsobil škodu 3.990,- Eur

t e d a

na škodu cudzieho majetku seba obohatil tým, že uviedol iného do omylu a spôsobil tak na cudzom majetku väčšiu škodu.

Z a t o s a o d s u d z u j e

Podľa § 221 ods. 2 Tr.zák., § 37 písm. m) Tr.zák., § 38 ods. 2, ods. 4, ods. 8 Tr.zák. na trest odňatia slobody vo výmere 3 (tri) roky.

Podľa § 48 ods. 2 písm. b) Tr.zák. obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody zaraďuje do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom Okresného súdu Zvolen zo dňa 30.11.2018, sp.zn. 4T/87/2018 bol obžalovaný E. F. uznaný za vinného zo zločinu podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 2, ods. 3 písm. d) Tr.zák. na tom skutkovom základe, že

v období od 04.08.2017 do 15.11.2017 vo A. pod uvádzaním rôznych fiktívnych zámienok a ubezpečovaním, že finančné prostriedky vráti v dohodnutej dobe a dohodnutým spôsobom, vylákal formou opakovaných pôžičiek poskytnutých v hotovosti, aj poštovými poukazmi od Y. U., nar. XX.XX.XXXX finančné prostriedky v celkovej výške 3.990,- Eur, pričom tak konal s vedomím, že mu uvádza nepravdu o účele pôžičiek a že poskytnuté peňažné prostriedky nikdy nevráti, čím Y. U. spôsobil škodu 3.990,- Eur.

Za to sa mu bol uložený podľa § 221 ods. 3, § 37 písm. m) Tr.zák., § 38 ods. 2, ods. 4 Tr.zák., § 49 ods. 2 Tr.zák. trest odňatia slobody vo výmere 64 mesiacov, na výkon ktorého bol podľa § 48 ods. 2 písm. b) Tr.zák. zaradený do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia.

Proti tomuto rozsudku podal obžalovaný priamo na hlavnom pojednávaní odvolanie, ktoré bližšie neodôvodnil.

Na verejnom zasadnutí zástupca krajskej prokuratúry navrhol odvolanie obžalovaného ako nedôvodné zamietnuť, nakoľko napadnutý rozsudok považoval za zodpovedajúci stavu veci a zákonu.

Poškodený uviedol, že obžalovaný mu prakticky nie je nič dlžný, zvyšok sumy uvedenej v skutku spláca V. F..

Naproti tomu obžalovaný žiadal o spravodlivé rozhodnutie, peniaze si napožičiavala V. F., ktorá oklamala nielen poškodeného, ale aj jeho. Podľa svojich možností poškodenému dlžnú sumu vrátil.

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací na základe odvolania obžalovaného zistil, že odvolanie podala oprávnená osoba v zákonnej lehote, a to proti rozhodnutiu, proti ktorému bolo prípustné. Následne v zmysle § 317 ods. 1 Tr.por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku o vine a treste, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, pričom dospel k záveru, že odvolanie obžalovaného bolo podané čiastočne dôvodne.

Po splnení prieskumnej povinnosti v rozsahu § 317 ods. 1 Tr.por. odvolací súd zistil, že napadnutým rozsudkom boli vo výrokoch o vine a treste porušené ustanovenia Trestného zákona, v dôsledku čoho bol skutok kladený obžalovanému za vinu čiastočne nesprávne právne kvalifikovaný a v dôsledku tejto nesprávnej aplikácie bol súčasne uložený trest neprimeraný. Z týchto dôvodov odvolací súd na základe odvolania obžalovaného podľa § 321 ods. 1 písm. d), e) Tr.por. zrušil napadnutý rozsudok v celom rozsahu a následne, na podklade v ňom zisteného skutkového stavu, rozhodol podľa § 322 ods. 3 Tr.por. vo veci sám rozsudkom tak, ako je uvedené v jeho výrokovej časti, t.j. zmenil právnu kvalifikáciu skutku v prospech obžalovaného a vzhľadom k tomu mu súčasne uložil miernejší trest.

Pokiaľ ide o otázku viny súd prvého stupňa (okrem jednej skutočnosti, a to nesprávnej prísnejšej právnej kvalifikácie skutku ako zločinu podvodu aj podľa § 221 ods. 3 písm. d) Tr.zák., t.j. spáchanie činu na chránenej osobe - osobe vyššieho veku), pri dôslednom dodržaní procesného postupu a rešpektovaní práva obžalovaného na obhajobu, rozhodol na hlavnom pojednávaní o jeho vine v súlade s výsledkami vykonaného dokazovania. V tomto smere vykonané dôkazy správne vyhodnotil a to jednotlivo, ako aj v ich súhrne, odôvodnenie jeho rozhodnutia zodpovedá všetkým podstatným hľadiskám obsiahnutým v ust. § 168 ods. 1 Tr.por., prejednávaneému prípadu venoval náležitú pozornosť a nemožno mu v tomto smere nič podstatné vyčítať. Stručne teda vyložil, ktoré skutočnosti vzal za dokázané, o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia oprel a akými úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov tiež vtedy, ak si navzájom odporovali. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku je zároveň zistiteľné, akými právnymi úvahami sa prvostupňový súd spravoval, keď posudzoval dokázané skutočnosti podľa príslušného ustanovenia zákona v otázke viny obžalovaného zo spáchania skutku kladeného mu za

vinu. Krajský súd v podrobnostiach poukazuje na odôvodnenie rozsudku okresným súdom, najmä na stranách č. 5,6,7 a 8, s ktorým sa, okrem právnej kvalifikácie skutku aj podľa § 221 ods. 3 písm. d) Tr.zák., v plnom rozsahu stotožnil a bližšia, podrobnejšia argumentácia by bola len jeho opakovaním, čo by bolo v danom prípade nadbytočné. Považoval však za potrebné reagovať v rámci odvolacieho konania na stručné odvolacie námietky obžalovaného, ktoré však nie je možné akceptovať v takom rozsahu, ktorý by viedol k inému meritórnemu rozhodnutiu vo výroku o vine (okrem vyššie uvedenej zmeny právnej kvalifikácie v jeho prospech), teda aby bol v konečnom dôsledku spod obžaloby oslobodený.

Obhajoba obžalovaného, vrátane svedkyne V. F. vypovedajúcej v jeho prospech, ktorá je blízkou osobou a nemá záujem na jeho trestnom stíhaní, keď sa snažila preukázať, že si od poškodeného požičiavala peniaze, najmä sama, sa javila ako účelová, vykonaná v snahe zbaviť sa trestnej zodpovednosti, resp. aspoň ju zmierniť. Na tom nič nemení skutočnosť, že časť spôsobenej škody poškodenému už obžalovaný nahradil. Obžalovaného usvedčuje priamy svedok poškodený Y. U., taktiež listinné dôkazy (najmä fotokópie čestných prehlásení a poštových poukážok), ako aj ďalšie nepriame dôkazy. Výšku spôsobenej škody poškodenému výlučným konaním obžalovaného oproti obžalobe súd prvého stupňa správne zmenil tak, že ju znížil na sumu 3.990,- Eur, pretože spôsobenie škody len v tejto výške bolo obžalovanému nepochybne preukázané. Dôležitou bola aj skutočnosť, že obžalovaný má sklon páchať rôznu úmyselnú trestnú činnosť, a to aj majetkového charakteru, za ktorú už bol v minulosti viackrát právoplatne odsúdený. Súhrn vykonaných priamych a nepriamych dôkazov vyznievajúcich v neprospech obžalovaného tvorí logickú a ničím nenarušenú vzájomne sa dopĺňajúcu sústavu a vcelku spoľahlivo a jednoznačne preukazuje nielen to, že sa skutok stal, ale aj to, že ho spáchal tak, ako bol ustálený, práve obžalovaný.

Odvolací súd sa nestotožnil s právnou kvalifikáciou obžalobného skutku ako zločinu podvodu aj podľa § 221 ods. 3 písm. d) Tr.zák., t.j., že obžalovaný čin spáchal na chránenej osobe s poukazom na ust. § 139 ods. 1 písm. e) Tr.zák. - osobe vyššieho veku, ktorou sa podľa § 127 ods. 3 Tr.zák. rozumie osoba staršia ako 60 rokov.

Podľa § 139 ods. 2 Tr.zák. sa ustanovenie ods. 1 nepoužije, ak trestný čin nebol spáchaný v súvislosti s postavením, stavom alebo vekom chránenej osoby.

V prvom rade treba poznamenať, že na takéto právne posúdenie je potrebné danú okolnosť uviesť aj v skutkovej vete a nestačí len samotné uvedenie dátumu narodenia poškodeného, z ktorého je nepochybne zrejmé, že ide o osobu vyššieho veku. Obžalovaný poznal poškodeného z kontaktov z minulosti, teda aj tento kvalifikačný znak bol z hľadiska subjektívnej stránky trestného činu krytý z hľadiska zavinenia obžalovaného minimálne vo forme tzv. nepriameho úmyslu, hoci vzhľadom na predchádzajúce trestné konanie by mohol vedieť a poznať konkrétny vek poškodeného. Táto okolnosť však ešte sama o sebe neznamená, že obžalovaný daný prečin spáchal v súvislosti s vekom chránenej osoby, nakoľko je súčasne potrebné, aby táto okolnosť bola aspoň čiastočne, určitou nezanedbateľnou mierou, nápomocná, resp. prispela k rozhodnutiu obžalovaného spáchať tento konkrétny prečin. V tomto prípade táto okolnosť mala určitý vplyv na motiváciu obžalovaného obohatiť sa na škodu majetku poškodeného a spôsobiť mu tak väčšiu škodu, veď okresný súd správne v odôvodnení na str. 8 konštatuje, že obžalovaný pritom využil dôveru poškodeného a jeho zníženú obozretnosť, a taktiež mala vplyv na priebeh skutku, avšak nebola premietnutá do zisteného skutkového stavu. Tento nedostatok odvolací súd nemohol sám napraviť, pretože by došlo k jeho zmene v neprospech obžalovaného, čo neprichádzalo do úvahy, keďže odvolanie podal len sám obžalovaný, a nie aj okresný prokurátor. V dôsledku tohto musel krajský súd zmeniť právnou kvalifikáciu skutku v prospech obžalovaného a jeho konanie posúdiť v konečnom dôsledku iba ako prečin podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 2 Tr.zák.

Obžalovaný podané odvolanie proti výroku o treste bližšie neodôvodnil. Keďže krajský súd zrušil celý výrok o vine, obligatórne zrušil súčasne aj celý výrok o treste.

Podľa § 34 ods. 1 Tr.zák. trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchaní trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou.

Podľa § 34 ods. 4 Tr.zák. pri určovaní druhu trestu a jeho výmery, súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, príťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatela, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

Je potrebné poznamenať, že prvostupňový súd správne ustálil pomer poľahčujúcich a príťažujúcich okolností a nepochybil, keď obžalovanému uložil najprísnejší druh trestu, a to trest odňatia slobody, ako trest nepodmienečný a na jeho výkon ho zaradil do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia. V dôsledku nesprávnej právnej kvalifikácie skutku však vychádzal z inej, prísnejšej trestnej sadzby, a preto mu uložil neprimeraný trest v rozpore s Trestným zákonom.

U obžalovaného nebola zistená žiadna poľahčujúca okolnosť, naproti tomu bola zistená jedna príťažujúca okolnosť podľa § 37 písm. m) Tr.zák., t.j. že už bol za trestný čin odsúdený, teda ich pomer bol 0:1, preto došlo v zmysle § 38 ods. 4, 8 Tr.zák. k zvýšeniu dolnej hranice zákonom ustanovenej trestnej sadzby o 1/3, teda mu bolo možné uložiť, vychádzajúc aj z ust. § 221 ods. 2 Tr.zák., trest odňatia slobody na 2 roky a 4 mesiace až na 5 rokov. Uloženie trestu na hranici prvej štvrtiny trestnej sadzby vo výmere 3 roky považoval krajský súd za zákonné a primerané.

Keďže obžalovaný bol v posledných 10-ich rokoch pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený za úmyselný trestný čin, odvolací súd ho na výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia. Takto uložený druh trestu, vrátane jeho výmery a spôsobu výkonu, zodpovedá všetkým požiadavkám vyplývajúcim z ust. § 34 Tr.zák., ktorý upravuje zásady ukladania trestov a súčasne v dostatočnom rozsahu obsahuje prvky generálnej a individuálnej prevencie, ako aj prvok represie. Vzhľadom na bohatú kriminálnu minulosť obžalovaného by podmienený odklad výkonu uloženého trestu odňatia slobody nebol primeraný, navyše takýto postup by nebol v súlade so zákonom, keďže úmyselný prečin spáchal počas plynutia skúšobnej doby podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody.

Poškodený Y. U. si nárok na náhradu škody v adhéznom konaní neuplatnil.

Krajský súd ako súd odvolací po preskúmaní zákonnosti a odôvodnenosti napadnutých výrokov o vine a treste z vyššie uvedených dôvodov o odvolaní obžalovaného, považujúc ho za čiastočne dôvodné, rozhodol tak ako je to uvedené vo výrokovej časti rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.